

Kerncijfers Wvg 2005

Aantallen en kosten van verstrekte
Wvg-voorzieningen (landelijke cijfers)

Samenstelling

Drs. B.A. Wapstra- van Damme

Drs. H.J. Quist

Drs. C.J.C. Vreugde

SGBO Onderzoek > Advies > Implementatie

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

Voorwoord

Gemeenten bereiden zich voor op de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze wet is per 1 januari 2007 van kracht. De Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) gaat op in de Wmo. De Wmo geeft gemeenten meer beleidsvrijheid en mogelijkheden voor integraal beleid, onder meer bij de verstrekking van voorzieningen voor gehandicapten.

Vanaf de invoering van de Wvg in 1994 zijn de ontwikkelingen in de verstrekking van voorzieningen voor gehandicapten nauwlettend gevolgd. In de periode 1994-2000 is de landelijke evaluatie van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) uitgevoerd. Deze evaluatie bestond uit een aantal modules: enquêtes en interviews onder gemeentelijke coördinatoren, grootschalig cliëntenonderzoek, onderzoek naar niet-gebruik, verordeningenonderzoek en onderzoek van vervoerssystemen. De Wvg-scan maakte deel uit van de evaluatie.

In het kader van de Wvg-scan zijn elk jaar bij alle gemeenten kwantitatieve gegevens verzameld over aantallen aanvragers, aantallen toegekende Wvg-voorzieningen en de kosten van de Wvg-uitvoering. De resultaten van dit onderzoek vormden de cijfermatige onderbouw van het landelijke evaluatieonderzoek.

Met de beëindiging van de landelijke evaluatie is besloten de Wvg-scan te blijven uitvoeren. Zo blijven de belangrijkste kengetallen van de Wvg beschikbaar en kan er zicht worden gehouden op de ontwikkelingen.

De resultaten van de Wvg-scan worden jaarlijks gepubliceerd. De twaalfde aflevering van de Kerncijfers, met de gegevens over 2005, ligt voor u.

De jaarlijkse Wvg-scan en de Kerncijfers worden uitgevoerd door SGBO, in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Deze publicatie is opgesteld door drs. H.J. Quist en drs. C. Vreugde onder leiding van drs. B.A. Wapstra-van Damme.

Drs. C.M.S. Glim,
directeur SGBO

november 2006

Inhoud

VOORWOORD

1	INLEIDING	1
1.1	Achtergrond van de kerncijfers Wvg	1
1.2	Technische toelichting	2
1.3	Leeswijzer	5
2	AANTALLEN EN KOSTEN VAN VOORZIENINGEN	6
3	AANTALLEN AANVRAGERS EN CLIËNTEN	13
4	TOEKENNINGSPERCENTAGES	18
5	AANTALLEN TOEGEKENDE VOORZIENINGEN	21
6	KOSTEN VAN TOEGEKENDE VOORZIENINGEN	27
7	UITVOERINGSKOSTEN EN INKOMSTEN	33
8	BUDGETTAIRE UITKOMSTEN	38

1 Inleiding

1.1 ACHTERGROND VAN DE KERNCIJFERS WVG

In 2001 is het landelijke evaluatieonderzoek van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) afgerond, wat onder andere heeft geresulteerd in de rapporten 'Een verstrekende Wet', deel 1, 2 en 3. Het evaluatieonderzoek bestond uit verschillende deelonderzoeken. Een van de deelonderzoeken is sinds de afronding van de landelijke evaluatie gecontinueerd. Het betreft de *Wvg-scan*, een inventarisatie onder alle gemeenten van de aantallen toegekende voorzieningen en de kosten daarvan. De Wvg-scan wordt jaarlijks gehouden met als doel 'de vinger aan de pols' te houden en jaarlijks een kwantitatief beeld te geven van de Wvg-uitvoering in alle gemeenten.

De scanvragenlijst behandelt deze aspecten van de Wvg-uitvoering:

- aantal aanvragers;
- aantal toegekende voorzieningen;
- toekenningspercentages;
- kosten van voorzieningen op kasbasis;
- kosten van voorzieningen op verplichtingenbasis;
- uitvoeringskosten.

In 'Kerncijfers Wvg 2005' wordt verslag gedaan van de Wvg-scan over het kalenderjaar 2005. De bedoeling van de opdrachtgever met het uitbrengen van de jaarlijkse 'Kerncijfers Wvg' is het verschaffen van een overzichtelijk naslagwerk over de cijfermatige aspecten van de Wvg-uitvoering aan gemeenten, landelijke politiek, belangenorganisaties, bedrijfsleven, indiceerders en andere betrokkenen. Gebruikers van dit rapport worden zo in staat gesteld een vergelijking te maken van de uitkomsten in de eigen gemeente of regio met die van vergelijkbare gemeenten elders in Nederland¹.

¹ Voor nadere informatie over de hier opgenomen gegevens kunt u contact opnemen met SGBO, tel. 070 - 373 8357.

1.2 TECHNISCHE TOELICHTING

Responsgegevens

De vragenlijst Wvg-scan 2005 is op 12 april 2006 verzonden naar alle 467 gemeenten die in 2005 bestonden. De vragenlijst voor de inmiddels opgeheven gemeenten is toegezonden aan de gemeenten waarin de voormalige gemeenten zijn opgegaan.

Elk jaar is de nodige inspanning vereist om de gewenste – kwantitatieve en kwalitatieve – respons te realiseren. Dit heeft onder meer te maken met onderbemensing van Wvg-afdelingen van gemeenten en een groot verloop onder de invullers van de Wvg-scan. Dit jaar bleek dit nog lastiger dan voorgaande jaren te zijn. Veel gemeenten waren druk bezig met werkzaamheden in het kader van de Wmo en konden weinig tijd vrijmaken voor het invullen van de vragenlijst.

De procedure om gemeenten te herinneren aan het invullen van de Wvg-scan bestond dit jaar uit twee herinneringsbrieven en twee telefonische rondes. De vragenlijst is ingevuld door 345 gemeenten; de respons is 74%. De spreiding van de respons naar inwonertal en landsdeel ligt tussen 67% en 88%.

Deze goede respons heeft het mogelijk gemaakt een representatief kwantitatief beeld te schetsen van de Wvg-uitvoering in alle Nederlandse gemeenten. Wel is opvallend dat de kwaliteit van de ingevulde vragenlijsten minder was dan voorgaande jaren. Bij een aantal vragen is de respons daardoor erg laag. Op deelonderwerpen kunnen de conclusies dan ook alleen met enige voorzichtigheid getrokken worden.

Berekening van landelijke totaalcijfers

Aangezien er geen respons is van 100%, dienen, om landelijke uitspraken te kunnen doen, de scangegevens te worden opgehoogd naar een landelijk totaal voor de 467 gemeenten. Dit gebeurt door extrapolatie op basis van inwonertal. Voor de deelpopulatie waarvan de desbetreffende vraag is ingevuld, wordt per gemeentegrootteklasse het gemiddelde bedrag of het aantal per inwoner berekend. Deze gemiddelden worden vervolgens per gemeentegrootteklasse vermenigvuldigd met het totale aantal inwoners in de desbetreffende klasse. Optelling van de bedragen of aantallen per gemeentegrootteklasse levert de gegevens voor heel Nederland op. Een relatieve ondervetegenwoordiging van gemeenten in een bepaalde gemeentegrootteklasse wordt op deze wijze ondervangen.

Berekening van gemiddelden

Veel getallen in de tabellen in deze publicatie hebben betrekking op gemiddelden. Bij het berekenen van een gemiddelde waarde van een grootheid die uitgedrukt wordt in 'aantallen per 1.000 inwoners', kunnen in principe twee methoden worden gebruikt.

Middeling over personen

Als voorbeeld kan 'het aantal aanvragen per 1.000 inwoners' gelden. Het gemiddelde X voor Nederland kan berekend worden als:

$$X = (\text{som van alle aanvragen in Nederland}) / (\text{som van alle inwoners in Nederland})$$

In dit geval worden de gemeenten als één grote gemeente gezien. Men kan dan een uitspraak doen als: 'van alle inwoners in Nederland heeft X procent een aanvraag gedaan.'

Middeling over gemeenten

Men kan ook voor elke gemeente het aantal aanvragen per 1.000 inwoners berekenen (A_i) en die waarden vervolgens middelen over alle gemeenten. Het landelijk gemiddelde Y is dan:

$$Y = (\text{som van de } A_i \text{ in alle gemeenten}) / (\text{aantal gemeenten})$$

Men kan hierop een uitspraak baseren als: 'in een gemiddelde Nederlandse gemeente doet Y procent van de bevolking een Wvg-aanvraag.'

Deze kwestie speelt overigens zowel bij de berekening voor Nederland als geheel, als bij de berekening van het gemiddelde voor verschillende klassen van gemeenten (groot – klein, geografische ligging).

In deze publicatie, die vooral tot doel heeft soorten gemeenten onderling te vergelijken, wordt in principe de tweede methode gebruikt (middeling over gemeenten). Bij een aantal tabellen wordt het landelijk gemiddelde over personen opgenomen. In die gevallen wordt dat uitdrukkelijk bij de tabel aangegeven.

Aantallen

Overal waar sprake is van aantallen voorzieningen, wordt bedoeld op aantallen **toegekende** voorzieningen. Een voorziening is toegekend als er een (positieve) beschikking over is afgegeven. In de meeste gevallen gaat het in deze Kerncijfers om **nieuwe** toekenningen, dat wil zeggen dat doorlopende voorzieningen die in een eerder jaar zijn toegekend niet als nieuwe toekenning gerekend worden. In een aantal gevallen, met name bij gemeenten die voorzieningen aanschaffen, zijn vervangingstoekenningen bij de toekenningen inbegrepen. In een enkele tabel wordt gewerkt met het aantal **uitstaande** Wvg-voorzieningen: dit geeft de omvang van het bestand aan uitstaande voorzieningen op 31 december van het boekjaar weer (stand ultimo). Over het aantal **aangevraagde** voorzieningen zijn geen betrouwbare landelijke gegevens beschikbaar².

Kosten en uitgaven

In de tabellen over kosten en uitgaven wordt soms een verschil gemaakt tussen kosten op verplichtingenbasis en uitgaven op kasbasis. Wij lichten dit onderscheid hier kort toe.

- **Verplichtingenbasis.** Op het moment dat een positieve beschikking wordt afgegeven (en er sprake is van toekenning), gaat de gemeente een financiële verplichting aan.
Kosten op verplichtingenbasis zijn derhalve de kosten die te voorzien zijn op het moment van toekenning. De kosten op verplichtingenbasis worden vanaf de Scan 2001 alleen nog verzameld bij die voorzieningen waar een groot verschil bestaat tussen verplichtingen en kasbasis, namelijk de woonvoorzieningen.
- **Kasbasis.** Hier gaat het om de werkelijke kasuitgaven in het boekjaar. Een kasuitgave vindt later plaats dan het tijdstip waarop de verplichting is aangegaan en kan lager (bijvoorbeeld als een vergoeding niet tot het maximum is gedeclareerd) of hoger (bijvoorbeeld indien de definitieve beschikking voor een woningaanpassing hoger uitvalt dan de voorlopige) zijn dan de aangegane verplichtingen. Kasbedragen hebben altijd betrekking op zowel de **nieuwe toekenningen** in het boekjaar als de uitgaven voor **doorlopende voorzieningen**.

² De desbetreffende vraag (E.5) in de scanvragenlijst is onvoldoende ingevuld om er landelijke cijfers over het aantal aangevraagde voorzieningen op te baseren. Alleen de verhouding tussen aangevraagde, toegekende en afgewezen voorzieningen is gebruikt (zie tabel 11).

Inkomsten

Het grootste deel van de inkomsten van de Wvg bestaat uit de fictieve budgetten voor de Wvg in het gemeentefonds. Deze worden geleverd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Er zijn meerdere manieren om de fictieve budgetten voor het gemeentefonds te berekenen. In de Kerncijfers Wvg wordt zowel met de micro- als met de macromethode gewerkt. Om de landelijke Wvg-uitgaven te relateren aan het fictieve budget, wordt sinds 1994 gebruikgemaakt van de macromethode. Om uitgaven op gemeenteniveau te vergelijken met de inkomsten, wordt gebruikgemaakt van de micromethode, waarbij gegevens op microniveau geïjkt worden aan het macrobudget.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een totaaloverzicht gegeven van de aantallen en kosten van toegekende voorzieningen in 2005. In hoofdstuk 3 wordt het aantal aanvragers weergegeven, uitgesplitst naar diverse categorieën gemeenten. Uitsplitsing vindt plaats naar drie kenmerken:

- het inwonertal (in vijf gemeentegrootteklassen);
- het landsdeel (noord, oost, west en zuid)³;
- de leeftijdsopbouw van de bevolking (in vier klassen).

Zo'n uitsplitsing wordt in alle hoofdstukken gemaakt.

In hoofdstuk 4 komt aan de orde in welke mate aanvragers en aanvragen zijn gehonoreerd, opnieuw uitgesplitst naar categorieën gemeenten. Het aantal toegekende voorzieningen staat centraal in hoofdstuk 5, terwijl de desbetreffende kosten uitgebreid behandeld worden in hoofdstuk 6. De overige kosten, zoals kosten voor indicering en apparaatskosten, worden gepresenteerd in hoofdstuk 7. In hoofdstuk 8 worden de netto-uitgaven van gemeenten behandeld. Conform de afspraken die het rijk en de VNG gemaakt hebben over het opnemen van financiële gegevens over de uitputting van het budget van gemeenten in specifieke monitors, worden met ingang van de kerncijfers Wvg 2005 geen gegevens meer gepresenteerd over de Wvg-uitgaven van gemeenten in relatie tot het budget dat voor de Wvg beschikbaar is.

In alle hoofdstukken wordt de ontwikkeling weergegeven. Hierbij worden de cijfers over de laatste acht jaar getoond: 1998 tot en met 2005.

³ Landsdeel:

N: noord (provincies Friesland, Groningen, Drenthe);
O: oost (provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland);
Z: zuid (provincies Limburg, Noord-Brabant, Zeeland);
W: west (provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht).

2 Aantallen en kosten van voorzieningen

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de kosten die gemeenten in 2005 hebben gemaakt voor Wvg-voorzieningen. Alle kosten hebben betrekking op Nederland als geheel en zijn gebaseerd op extrapolatie van de onderzoeksresultaten.

Onderscheiden kunnen worden kosten op basis van verplichtingen/aanschafwaarde en kosten op kasbasis (uitgaven). Bij woonvoorzieningen zijn verplichtingenkosten en kasuitgaven apart gemeten. Bij de andere voorzieningen zijn alleen de kasuitgaven gemeten.

Tevens worden in tabel 1 individuele voorzieningen onderscheiden van collectieve voorzieningen. Het verschil is dat de kosten van collectieve voorzieningen niet op individuele beschikkingen terug zijn te voeren.

De aantallen toegekende voorzieningen in tabel 1 hebben betrekking op toekenningen in 2005 (ongeacht het jaar waarin ze zijn aangevraagd). Voorzieningen die vóór 1 januari 2005 zijn toegekend en in 2005 gecontinueerd worden, zoals een vervoersvergoeding en een bruikleenrolstoel, rekenen we niet mee als toekenning in 2005. Uiteraard speelt het verschil tussen 'nieuwe' toekenningen en doorlopende voorzieningen niet bij eenmalige verstrekkingen, zoals de meeste woonvoorzieningen.

Uitgaven (op kasbasis) in tabel 1 kunnen niet gerelateerd worden aan de aantallen toegekende voorzieningen. De uitgaven hebben immers niet alleen betrekking op 'nieuw' toegekende voorzieningen, maar ook op uitstaande voorzieningen (zie tabel 2) en lopende voorzieningen die gedurende het boekjaar zijn beëindigd.

Bij woonvoorzieningen is er wel een directe relatie tussen de kosten (op verplichtingenbasis) en de aantallen toegekende voorzieningen. Deze relatie wordt verder uitgewerkt in tabel 19.

In tabel 1 is te zien dat in 2005 317.300 voorzieningen zijn toegekend. Het aantal nieuwe toekenningen is daarmee beduidend lager dan het aantal nieuwe toekenningen in 2005. Toen werden 345.900 nieuwe voorzieningen toegekend. Met name de aantallen nieuw toegekende woningaanpassingen en collectief vervoersvoorzieningen zijn afgenomen. De daling van het aantal nieuw toegekende woonvoorzieningen werd reeds in 2004 ingezet. Het aantal nieuw toegekende collectief vervoersvoorzieningen nam sinds 2002 jaarlijks toe.

Ook aan de uitgavenkant treedt een substantiële daling op. In 2005 dalen de totale uitgaven voor Wvg-voorzieningen. De daling doet zich bij bijna alle categorieën voorzieningen voor. In 2004 was, behalve voor collectief vervoersvoorzieningen, hetzelfde patroon zichtbaar. De uitgaven voor collectief vervoer waren in 2004 sterk gestegen, waardoor ook de totale Wvg-uitgaven nog een lichte stijging vertoonden. In 2005 is ook bij de uitgaven voor collectief vervoer een forse daling opgetreden.

Tabel 1 Aantallen en kosten voor Wvg-voorzieningen 2005, per type voorziening (landelijk)

Type voorziening	Aantal nieuw toegekend ¹ (x 1.000)	Uitgaven op kasbasis		Uitgaven op verplichtingenbasis	
		(x € mln)	(%)	(x € mln)	(%)
Woonvoorzieningen (individueel):	124,7	202,1	100	234,1	100
- Woningaanpassingen tot € 20.400	70,7	117,7	58,2	130,5	55,7
- Woningaanpassingen boven € 20.400	0,6	22,0	10,9	21,5	9,2
- Verhuizing en inrichting	11,4	22,7	11,2	37,2	15,9
- Roerende woonvoorzieningen	24,3	19,6	9,7	23,6	10,1
- Overige woonvoorzieningen	17,7	20,1	10,0	21,2	9,1
Overige gemeentelijke bijdragen aan woonvoorzieningen ²	nvt	0,5	100		
Vervoersvoorzieningen (individueel):	67,2	237,7	100		
- Scootermobielen	31,1	111,8	47,0		
- Overige naturavoorzieningen	10,5	22,8	9,6		
- Beheerskosten naturavoorzieningen ³	nvt	16,9	7,1		
- Geldsomverstrekkingen	25,7	57,0	24,0		
- Aanvullende vergoeding bij collectief vervoer ³	10,6	24,4	10,3		
- Overige kosten ³	nvt	4,8	2,0		
Collectief vervoer	75,3	184,9	100	nvt	
Rolstoelen:	50,1	131,4	100		
- Rolstoelen (handmatig en elektrisch) ⁴	49,6	100,7	76,6		
- Sportrolstoelen	0,6	1,5	1,1		
- Beheerskosten	nvt	16,5	12,6		
- Overige kosten	nvt	12,8	9,7		
Collectieve voorzieningen:	nvt	6,2	100,0		
- Aanpasbaar bouwen	nvt	0,4	5,9		
- Liftenregelingen	nvt	0,3	5,3		
- Complexgewijze aanpassingen	nvt	0,9	13,9		
- Overige kosten collectieve voorzieningen	nvt	4,7	75,0		
Totaal voorzieningen	317,3	762,9	nvt		

Toelichting bij tabel 1: totaalbedragen per categorie zijn gebaseerd op extrapolatie van de gegevens van de responsgroep naar alle 467 gemeenten. Percentages per subtype zijn berekend op basis van percentuele verdeling van itemrespons. Aantallen en bedragen per subtype zijn vervolgens berekend door toepassing van die percentages op de categorietotalen.

- (Her)toekenningen van doorlopende voorzieningen worden hier buiten beschouwing gelaten. Vervangingstoekenningen vallen wel binnen deze categorie.
- Het gaat bijvoorbeeld om de uitvoering op contractbasis door woningcorporaties van kleine individuele woningaanpassingen.
- Beheerskosten, overige kosten en aanvullende geldsom CV worden qua aantallen niet als aparte voorziening gerekend.
- Sommige gemeenten rekenen scootermobielen tot de rolstoelen en kunnen geen uitsplitsing maken in de kosten.

Een overzicht van het aantal uitstaande voorzieningen ultimo 1998 tot en met 2005 (op 31 december) is weergegeven in tabel 2. Het verschil dat tussen deze ultimocijfers bestaat, is het saldo van een toename door de nieuwe instroom en een afname door overlijden, verhuizing etc.

Uit tabel 2 blijkt dat het aantal uitstaande Wvg-voorzieningen is afgenomen. In 2005 zijn er 1.042.900 uitstaande voorzieningen. De daling wordt veroorzaakt door een sterke afname van het aantal collectief vervoersvoorzieningen en rolstoelen. Bij de overige voorzieningen is het aantal uitstaande voorzieningen juist gestegen. Met name de stijging bij de geldsomverstrekkingen voor individueel vervoer is opvallend. Het aantal cliënten dat naast collectief vervoer een aanvullende geldsomverstrekking krijgt, is gehalveerd ten opzichte van 2004.

Tabel 2 Aantallen uitstaande Wvg-voorzieningen, landelijk, ultimo 1998 t/m 2005

Type voorziening	Stand ultimo (x 1.000)							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Roerende								
woonvoorzieningen ¹	15,3	18,0	21,5	28,6	36,8	42,3	44,9	52,9
Individuele								
vervoersvoorzieningen:								
- Scootermobielen	45,2	51,5	66,1	72,5	75,5	88,6	102,7	109,0
- Overige natura- voorzieningen	24,8	26,3	29,1	29,6	34,6	39,2	34,8	39,1
- Geldsomverstrekkingen	231,8	228,6	224,9	160,0	132,2	144,6	113,7	162,5
Collectief vervoer	277,1	293,4	405,2	384,8	421,1	527,3	629,9	516,0
- Waarvan met aanvullende geldsomverstrekking	101,4	106,0	128,0	114,4	143,9	204,8	189,1	92,2
Rolstoelen (handmatig + elektrisch)	101,3	118,9	135,3	151,6	150,0	170,7	190,8	163,4
Totaal uitstaande voorzieningen ²	695,5	736,6	882,1	827,1	850,2	1.012,7	1.116,8	1.042,9
Toelichting:								
¹ Alleen die roerende woonvoorzieningen waarvoor de gemeente jaarlijks kosten maakt (huurvoorzieningen).								
² Deze aantallen kunnen niet zonder meer gerelateerd worden aan de bedragen in tabel 1 wegens de gebruikte (getrapte) extrapolatiemethoden en zijn exclusief de aanvullende geldsomverstrekkingen bij collectief vervoer.								

In tabel 3a tot en met 3c is een vergelijking gemaakt tussen de jaren 1998 tot en met 2005 qua aantallen toekenningen, kosten en uitgaven. In figuur 1 is de ontwikkeling van de uitgaven voor Wvg-voorzieningen op kasbasis (exclusief uitvoeringskosten) weergegeven.

In tabel 3a is te zien dat het aantal nieuw toegekende voorzieningen is afgenomen. Met name het aantal nieuw toegekende woonvoorzieningen en het aantal nieuw toegekende collectief vervoersvoorzieningen dalen. In 2005 zijn beduidend minder aanvullende geldsomverstrekkingen bij het collectief vervoer verstrekt.

Tabel 3a

Aantal nieuw toegekende Wvg-voorzieningen, landelijk, 1998 t/m 2005

Type voorziening	Aantal nieuw toegekend (x 1.000)							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Woonvoorzieningen (individueel):	111,2	118,3	120,3	129,9	141,0	139,9	137,4	124,7
- Woningaanpassingen	63,2	64,4	66,8	72,8	80,4	82,3	79,0	71,3
- Verhuizing en inrichting	17,3	16,9	16,0	15,5	15,1	14,8	13,1	11,4
- Roerende woonvoorzieningen	16,5	19,4	21,5	23,3	25,0	25,2	24,9	24,3
- Overige woonvoorzieningen	14,3	17,7	16,0	18,3	20,5	17,6	20,5	17,7
Overige gemeentelijke bijdragen aan woonvoorzieningen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Vervoersvoorzieningen (individueel):	91,0	78,5	71,8	61,9	64,7	70,2	67,2	67,2
- Naturavoorzieningen, waarvan:	27,8	26,3	29,2	32,9	37,6	43,9	44,8	41,5
* Scootermobielen	18,3	17,6	20,1	23,8	25,5	30,8	31,3	31,1
* Overige naturavoorzieningen	9,5	8,7	9,1	9,1	12,0	13,2	13,6	10,5
- Beheerskosten en overige kosten	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
- Geldsomverstrekkingen	63,3	52,2	42,6	29,0	27,1	26,3	22,4	25,7
- Aanvullende vergoeding bij collectief vervoer ¹	29,4	23,8	21,3	23,0	25,8	25,7	25,4	10,6
Collectief vervoer	67,6	57,5	69,7	74,9	73,2	81,0	89,0	75,3
Rolstoelen:	42,5	47,2	43,5	47,7	47,5	52,1	52,3	50,1
- Rolstoelen (handmatig en elektrisch)	41,8	46,3	42,8	47,0	46,9	51,4	51,6	49,6
- Sportrolstoelen	0,7	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
- Beheerskosten	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
- Overige kosten	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Collectieve voorzieningen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Totaal voorzieningen	312,4	301,5	305,4	314,4	326,3	343,2	345,9	317,3
Toelichting:								
¹ Het aantal aanvullende vergoedingen naast collectief vervoer is niet in de (sub)totalen meegeteld omdat deze voorziening niet afzonderlijk maar uitsluitend in combinatie met collectief vervoer wordt toegekend en daarom als één geheel moet worden beschouwd.								

In tabel 3b is te zien dat de totale uitgaven voor voorzieningen zijn afgenomen. De uitgaven dalen bij alle typen voorzieningen, maar het meest bij de woonvoorzieningen, het collectief vervoer en de individuele geldsomverstrekkingen. In 2004 was al een daling te zien in de uitgaven voor woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. In 2005 zet deze ontwikkeling duidelijk door. Bovendien dalen in 2005 ook de uitgaven voor het collectief vervoer. De totale uitgaven dalen sterk; desondanks nemen op onderdelen de uitgaven toe. Bij de woonvoorzieningen zijn dat de kosten voor verhuizing en inrichting en de roerende en overige woonvoorzieningen. Bij de vervoersvoorzieningen stijgen de beheerskosten en overige kosten.

Tabel 3b

Uitgaven op kasbasis voor Wvg-voorzieningen, landelijk, 1998 t/m 2005

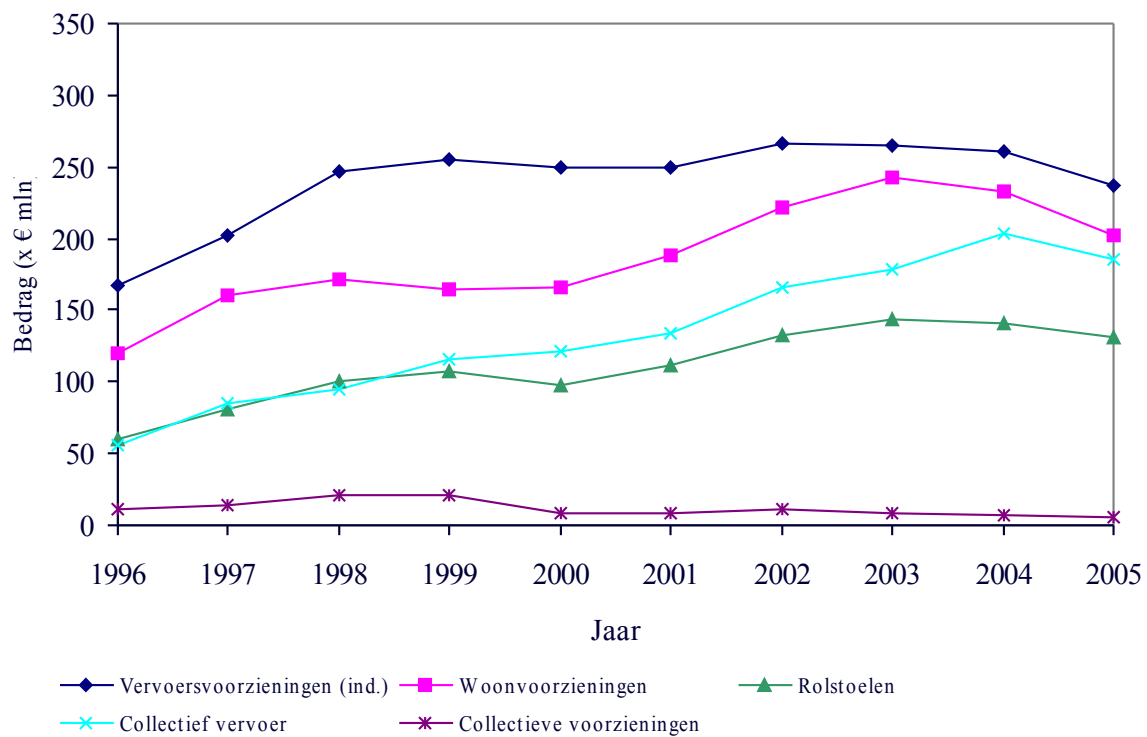
Type voorziening	Uitgaven (kasbasis; x miljoen euro)							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Woonvoorzieningen (individueel):	172,0	164,9	165,8	187,6	221,9	242,2	232,4	202,1
- Woningaanpassingen	126,5	117,6	120,2	137,4	163,0	183,7	172,7	139,7
- Verhuizing en inrichting	26,1	26,2	23,8	25,5	27,8	25,9	22,5	22,7
- Roerende woonvoorzieningen	10,8	11,0	12,0	14,4	16,6	18,3	18,8	19,6
- Overige woonvoorzieningen	8,7	10,1	9,9	10,4	14,6	14,4	18,3	20,1
Overige gemeentelijke bijdragen aan woonvoorzieningen	1,4	2,3	1,6	2,1	1,3	1,1	0,8	0,5
Vervoersvoorzieningen (individueel):	246,2	254,8	249,6	249,2	266,5	265,4	260,7	237,7
- Naturavoorzieningen, waarvan:	62,7	64,4	83,4	95,9	121,7	123,5	140,6	134,6
* Scootermobielen	51,1	53,5	68,3	79,5	103,3	102,6	120,3	111,8
* Overige naturavoorzieningen	11,6	10,9	15,1	16,4	18,5	20,9	20,4	22,8
- Beheerskosten en overige kosten	6,9	6,8	9,1	9,3	11,9	10,9	10,3	16,9
- Geldsomverstrekkingen	135,8	140,0	118,1	102,7	87,6	92,3	75,8	57,0
- Aanvullende vergoeding bij collectief vervoer ¹	40,8	43,6	39,1	41,4	45,2	35,9	29,1	24,4
Collectief vervoer	95,0	115,4	121,8	133,7	165,7	178,6	203,2	184,9
Rolstoelen:	100,2	106,9	98,0	111,6	132,2	143,8	140,5	131,4
- Rolstoelen (handmatig en elektrisch)	84,8	90,1	80,3	91,0	109,9	112,1	107,0	100,7
- Sportrolstoelen	1,5	1,6	1,5	2,0	1,5	1,6	1,5	1,5
- Beheerskosten	5,9	7,7	8,8	9,8	11,1	15,8	17,3	16,5
- Overige kosten	8,0	7,5	7,4	8,8	9,7	14,3	14,7	12,8
Collectieve voorzieningen	21,4	20,9	8,2	8,4	11,2	7,7	6,3	6,2
Totaal voorzieningen	636,1	665,1	644,9	692,6	798,8	838,8	843,8	762,9
Toelichting:								
¹ Het aantal aanvullende vergoedingen naast collectief vervoer is niet in de (sub)totalen meegeteld omdat deze voorziening niet afzonderlijk maar uitsluitend in combinatie met collectief vervoer wordt toegekend en daarom als één geheel moet worden beschouwd.								

Tabel 3c

Kosten voor Wvg-woonvoorzieningen (verplichtingen/aanschafwaarde), landelijk, 1998 t/m 2005

Type voorziening	Kosten (verplichtingen/aanschafwaarde; x miljoen euro)							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Woningaanpassingen	122,3	120,2	129,7	144,2	181,9	184,6	178,7	152,0
Verhuizing en inrichting	41,3	39,8	38,8	38,7	38,1	38,5	33,4	37,2
Roerende woonvoorzieningen	9,8	10,2	11,4	15,1	16,1	19,4	19,8	23,6
Overige woonvoorzieningen	8,5	7,8	7,4	8,8	14,6	11,2	20,9	21,2
Totaal woonvoorzieningen (individueel)	181,9	178,0	187,4	206,8	250,8	253,6	252,6	234,1
Toelichting: Zie toelichting bij tabel 1.								

Figuur 1 Ontwikkeling landelijke uitgaven aan voorzieningen op kasbasis (exclusief uitvoeringskosten) 1996-2005

3 Aantallen aanvragers en cliënten

In tabel 4a wordt een overzicht gegeven van het totale aantal aanvragers van 1998 tot en met 2005 (landelijk geëxtrapoleerd), uitgesplitst naar leeftijd van de aanvrager. Het aantal aanvragers is iets lager dan in 2004. De daling treedt vooral op in de groep 18 tot 65 jaar. Het aantal aanvragers ouder dan 65 neemt wel toe. Uit tabel 4b blijkt dat de stijging zich met name voordoet bij vrouwen boven de 65 jaar.

Tabel 4a Totaal aantal aanvragers van nieuwe voorzieningen, naar leeftijd, 1998-2005 (landelijk)

	Landelijk							
	1998 x 1.000	1999 x 1.000	2000 x 1.000	2001 x 1.000	2002 x 1.000	2003 x 1.000	2004 x 1.000	2005 x 1.000
Totaal aantal aanvragers van wie:								
< 18 jaar	287,4	273,5	271,7	280,4	279,8	292,8	302,1	298,6
18 tot 65 jaar	11,2	10,5	9,5	10,5	10,4	10,9	11,2	11,1
≥65 jaar	85,4	81,7	82,1	80,9	81,4	84,0	91,0	83,2
	190,8	181,3	180,1	188,9	188,0	198,0	200,0	204,3
	%	%	%	%	%	%	%	%
Totaal aantal aanvragers van wie:								
< 18 jaar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100	100
18 tot 65 jaar	3,9	3,8	3,5	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7
≥65 jaar	29,7	29,9	30,2	28,9	29,1	28,7	30,1	27,9
	66,4	66,3	66,3	67,4	67,2	67,6	66,2	68,4

Toelichting: het betreft hier alle aanvragers van nieuwe voorzieningen van 1998 tot en met 2005.

In tabel 4b is een overzicht opgenomen van het totale aantal aanvragers in 2005, uitgesplitst naar geslacht en leeftijdscategorie.

Tabel 4b Totaal aantal aanvragers van nieuwe voorzieningen, naar geslacht en leeftijd (landelijk)

	2001		2002		2003		2004		2005	
	x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%
Totaal aantal aanvragers van wie:	280,4	100	279,8	100	292,8	100,0	302,1	100	298,6	100
Mannen Totaal	99,6	35,5	96,3	34,4	105,4	36,0	111,1	36,8	108,8	36,4
65 jaar en ouder	60,9	21,7	57,9	20,7	66,4	22,7	68,1	22,6	68,8	23,0
tot 65 jaar	38,7	13,8	38,4	13,7	39,0	13,3	43,0	14,2	40,1	13,4
Vrouwen Totaal	180,7	64,5	183,5	65,6	187,4	64,0	191,0	63,2	189,8	63,6
65 jaar en ouder	128,0	45,7	130,1	46,5	131,6	45,0	131,8	43,6	135,6	45,4
tot 65 jaar	52,7	18,8	53,5	19,1	55,8	19,1	59,2	19,6	54,2	18,2

In tabel 5a is de omvang van het cliëntenbestand weergegeven: alle personen die op 31 december (ultimo jaar) gebruikmaken van een uitstaande Wvg-voorziening. Aangezien één persoon meerdere uitstaande voorzieningen kan hebben (bijvoorbeeld een bruikleenrolstoel en een vervoersvergoeding), zijn de cijfers in deze tabel niet te vergelijken met de bestandscijfers in tabel 2. Bovendien moet men bedenken dat er niet voor alle typen voorzieningen sprake is van een uitstaand bestand. Bij voorzieningen die eenmalig worden verstrekt, bijvoorbeeld woningaanpassingen, is daarvan geen sprake. De betrokken cliënten komen dan ook niet voor in tabel 5a.

Opgemerkt moet worden dat veel gemeenten niet exact konden aangeven hoeveel mensen er op een bepaald moment bijvoorbeeld een rolstoel hebben. Noch kon er onderscheid worden gemaakt tussen het aantal uitstaande voorzieningen en het aantal cliënten dat gebruikmaakt van een voorziening. Dit kan te maken hebben met de vorm van uitbesteding, met de vraag of een voorziening in huur, bruikleen of eigendom is verstrekt, en met de wijze waarop gemeenten de middelen verwerven (huren of kopen). De cijfers in tabel 5a bieden dan ook niet meer dan een grove indicatie.

In tabel 5b staat het totale aantal cliënten naar geslacht en leeftijd weergegeven.

Het aantal cliënten met een Wvg-voorziening is licht gedaald. Hiermee wordt de stijgende trend van de afgelopen jaren doorbroken. Alleen het aantal cliënten jonger dan 18 jaar is gestegen. Het aantal cliënten in 2005 is ongeveer gelijk aan het aantal cliënten in 2002. Als we het bezien over een langere periode (2000 – 2005) is het aantal cliënten redelijk stabiel.

Tabel 5a Totaal aantal cliënten met een uitstaande Wvg-voorziening op 31 december, naar leeftijd, 1998-2005 (landelijk)

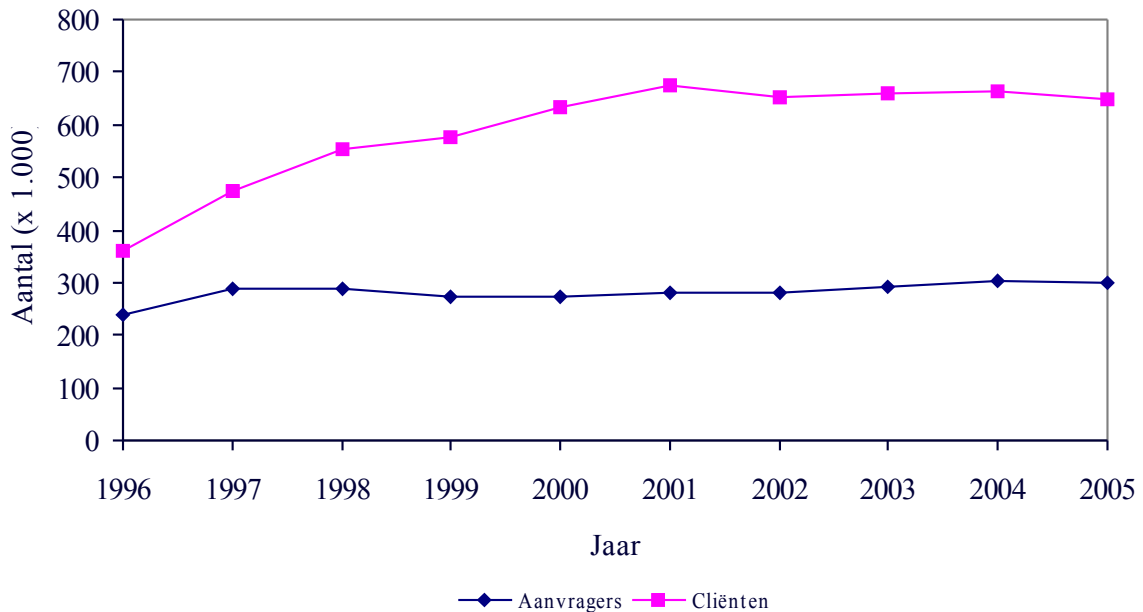
	Ultimo 1998 x 1.000	Ultimo 1999 x 1.000	Ultimo 2000 x 1.000	Ultimo 2001 x 1.000	Ultimo 2002 x 1.000	Ultimo 2003 x 1.000	Ultimo 2004 x 1.000	Ultimo 2005 x 1.000
Totaal aantal cliënten met een Wvg-voorziening, van wie:								
< 18 jaar	553,8	576,6	631,3	673,7	651,2	661,0	664,4	647,9
18 tot 65 jaar	15,0	15,2	15,9	17,4	16,7	15,5	16,8	18,6
≥ 65 jaar	142,9	150,2	164,8	171,9	165,1	165,7	174,2	159,8
	395,8	411,2	450,6	484,4	469,4	479,8	473,5	469,5
	%	%	%	%	%	%	%	%
Totaal aantal cliënten met een Wvg-voorziening, van wie:								
< 18 jaar	100	100	100	100	100	100	100	100
18 tot 65 jaar	2,7	2,6	2,5	2,6	2,6	2,3	2,5	2,9
≥ 65 jaar	25,8	26,1	26,1	25,5	25,4	25,1	26,2	24,7
	71,5	71,3	71,4	71,9	72,1	72,6	71,3	72,5
Toelichting: de extrapolaties ultimo 1998-2005 zijn gebaseerd op 206 (1998), 197 (1999), 182 (2000), 173 (2001), 178 (2002), 152 (2003), 156 (2004) en 126 (2005) gemeenten. Het gaat om cliënten die gebruikmaken van een of meer van de volgende voorzieningen:								
- Een vervoersvergoeding								
- Collectief vervoer								
- Een vervoermiddel (scootermobiel, auto etc.)								
- Een rolstoel (handmatig of elektrisch)								

Tabel 5b Totaal aantal cliënten met een uitstaande Wvg-voorziening per 31 december, naar geslacht en leeftijd (landelijk)

		2001		2002		2003		2004		2005	
		x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%	x 1.000	%
Totaal aantal cliënten met een Wvg-voorziening, van wie:											
Mannen	Totaal	673,7	100	651,2	100	661,0	100	664,4	100	647,9	100
	65 jaar en ouder	226,2	33,6	213,7	32,8	216,2	32,7	216,0	32,5	209,3	32,3
	tot 65 jaar	143,2	21,3	135,8	20,9	136,6	20,7	137,7	20,7	133,7	20,6
		83,0	12,3	77,9	12,0	79,6	12,0	78,3	11,8	75,6	11,7
Vrouwen	Totaal	447,5	66,4	437,6	67,2	444,9	67,3	448,5	67,5	438,5	67,7
	65 jaar en ouder	341,1	50,6	333,6	51,2	343,3	51,9	335,8	50,5	335,7	51,8
	tot 65 jaar	106,3	15,8	103,9	16,0	101,6	15,4	112,7	17,0	102,8	15,9

De ontwikkeling van de aantallen aanvragers en cliënten met een uitstaande Wvg-voorziening is gevisualiseerd in figuur 2.

Figuur 2 Landelijke ontwikkeling aanvragers en cliënten met een uitstaande Wvg-voorziening 1997-2005

In de rest van dit hoofdstuk wordt gewerkt met het aantal aanvragers en cliënten per 1.000 inwoners. Door deze normering kunnen vergelijkingen gemaakt worden tussen categorieën gemeenten.

Opgemerkt moet worden dat het bij *aanvragers* gaat om alle personen die in 2005 een aanvraag hebben ingediend en bij *cliënten* om personen die ultimo 2005 in het bezit waren van een *doorlopende* voorziening. Bij aanvragers gaat het om alle typen voorzieningen, bij cliënten alleen om vervoersvergoedingen, collectief vervoer, vervoermiddelen en rolstoelen. Bovendien wordt een deel van de aanvragers afgewezen. Om deze redenen kunnen aantallen aanvragers en aantallen cliënten niet direct worden vergeleken.

In tabel 6 tot en met 8 wordt achtereenvolgens een uitsplitsing gemaakt naar gemeentegrootteklasse, landsdeel en leeftijdsopbouw. In grotere gemeenten zijn relatief meer aanvragers en cliënten dan in kleine gemeenten. Evenals afgelopen jaren zijn in het noorden van het land meer Wvg-aanvragers en cliënten dan in andere delen van het land. Ook zijn er meer cliënten in gemeenten met een relatief hoog aantal 65-plussers. Het verschil tussen de landsdelen zou verklaard kunnen worden door het percentage ouderen; dit is in het noorden groter dan in de andere landsdelen. Er is geen verband tussen gemeentegrootte en landsdeel.

Tabel 6 Aantal aanvragers en cliënten per 1.000 inwoners, naar gemeentegrootteklasse

	Aantal inwoners					Alle gemeenten
	<10.000	10-20.000	20-50.000	50-100.000	>100.000	
Aanvragers 2005 per 1.000 inw.	15,9	16,4	18,4	18,4	18,6	17,5
Cliënten ultimo 2005 per 1.000 inw.	30,4	34,6	39,7	43,1	44,9	37,8
n1	20	57	77	19	11	184
n2	22	47	75	17	12	173
Toelichting: aantallen zijn gemiddeld over gemeenten.						
n1, n2: weergegeven is het aantal gemeenten dat de vraag naar het totale aantal aanvragers, respectievelijk cliënten heeft beantwoord.						

Tabel 7 Aantal aanvragers en cliënten per 1.000 inwoners, naar landsdeel

	Noord	Oost	West	Zuid	Alle gemeenten
	Aanvragers 2005 per 1.000 inwoners	19,0	18,0	16,2	18,0
Cliënten ultimo 2005 per 1.000 inwoners	50,3	41,2	30,8	38,5	37,8
n1	27	47	65	45	184
n2	22	45	64	42	173
Toelichting: aantallen zijn gemiddeld over gemeenten.					
n1, n2: weergegeven is het aantal gemeenten dat de vraag naar het totale aantal aanvragers, respectievelijk cliënten heeft beantwoord.					

Tabel 8 Aantal aanvragers en cliënten per 1.000 inwoners, naar leeftijdsopbouw van de bevolking

	Gemeenten waarvan het percentage 65 jaar en ouder:				Alle gemeenten
	<12%	12 tot 14%	14 tot 16%	≥16%	
Aanvragers 2005 per 1.000 inwoners	13,6	16,3	18,2	21,9	17,5
Cliënten ultimo 2005 per 1.000 inwoners	27,8	33,7	43,0	44,9	37,8
n1	31	61	56	36	184
n2	30	54	54	35	173
Toelichting: aantallen zijn gemiddeld over gemeenten.					
n1, n2: weergegeven is het aantal gemeenten dat de vraag naar het totale aantal aanvragers, respectievelijk cliënten heeft beantwoord.					

4 Toekenningspercentages

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mate waarin gemeenten aanvragen hebben toegekend, afgewezen of nog niet afgerond. Toekenningspercentages kunnen berekend worden over *aanvragers* ('Hoeveel aanvragers hebben een voorziening toegekend, afgewezen etc. gekregen?') en *aanvragen* ('Hoeveel aanvragen hebben geresulteerd in een toekenning, afwijzing etc.?'). Tabel 9 en 10 hebben betrekking op *aanvragers*. Tabel 11, 12 en 13 hebben betrekking op *aanvragen*.

Aanvragen kunnen worden toegekend of afgewezen, of ze zijn nog niet afgerond. Een deel van de aanvragen wordt 'anderszins afgehandeld': aanvragers worden doorverwezen naar een andere instantie, een andere gemeente of een andere gemeentelijke afdeling of zijn inmiddels overleden.

Interpretatievoorbeeld bij tabel 9: van alle personen die in 2005 een aanvraag hebben ingediend, kreeg 74,7% hun aanvraag toegekend.

In tabel 9 is te zien dat behandeling van aanvragen over de verschillende jaren niet veel verschilt.

Tabel 9 Uitkomst behandeling aanvragers, 1998-2005 (landelijk, gemiddeld over aanvragers)

Aanvragers van wie de aanvraag voor het eind van het jaar:	Landelijk							
	1998 x1.000	1999 x1.000	2000 x1.000	2001 x1.000	2002 x1.000	2003 x1.000	2004 x1.000	2005 x1.000
Is toegekend (geheel of gedeeltelijk) ¹	226,1	204,7	206,3	210,2	201,7	215,0	231,2	223,2
(Volledig) is afgewezen	26,6	27,8	27,0	27,3	23,7	23,2	24,6	25,1
Nog niet is afgerond	29,0	27,5	30,0	33,6	39,3	37,9	31,5	31,4
Anderszins is afgehandeld	5,6	13,5	8,4	9,2	15,2	16,7	14,9	18,9
Totaal aantal aanvragers	287,4	273,5	271,7	280,4	279,8	292,8	302,1	298,6
	%	%	%	%	%	%	%	%
Is toegekend (geheel of gedeeltelijk) ¹	78,7	74,8	75,9	75,0	72,1	73,4	76,5	74,7
(Volledig) is afgewezen	9,3	10,2	10,0	9,7	8,5	7,9	8,1	8,4
Nog niet is afgerond	10,1	10,1	11,0	12,0	14,0	12,9	10,4	10,5
Anderszins is afgehandeld	1,9	4,9	3,1	3,3	5,4	5,7	4,9	6,3
Totaal aantal aanvragers	100	100	100	100	100	100	100	100
Toelichting: Het gaat om personen die in het boekjaar een aanvraag hebben ingediend. De percentages betreffen gemiddelden over aanvragers. De absolute aantallen zijn berekend door toepassing van de percentages op het landelijke totale aantal aanvragers.								
¹ Inclusief personen die iets anders toegekend kregen dan zij aangevraagd hadden.								

De toekenningspercentages verschillen per gemeentegrootteklasse. In gemeenten met meer dan 100.000 inwoners wordt ongeveer twee derde van de aanvragen toegekend (68,2%). Landelijk is dat ruim driekwart van de aanvragen (76,9%).

Interpretatievoorbeeld bij tabel 10: in een gemiddelde gemeente met minder dan 10.000 inwoners kreeg 79,8% van de aanvragers hun aanvraag toegekend binnen het jaar van aanvraag.

Tabel 10 Uitkomst behandeling aanvragers, naar gemeentegrootteklasse (gemiddeld over gemeenten)

Aanvragers 2005 van wie de aanvraag voor 31-12-2005:	<10.000 %	10-20.000 %	20-50.000 %	50-100.000 %	>100.000 %	Alle responsgem. %
Is toegekend	79,8	81,4	74,2	75,7	68,2 ²	76,9
(Volledig) is afgewezen	7,4	6,9	7,8	10,8	7,5	7,8
Nog niet is afgerond	6,4	8,4	11,6	6,2	18,5	9,8
Anderszins is afgehandeld	6,4	3,3	6,3	7,3	5,8	5,5
Totaal	100	100	100	100	100	100
n ¹ =	19	42	60	15	8	144
Toelichting: de percentages betreffen de percentages toekenningen, afwijzingen etc., gemiddeld over gemeenten.						
¹ Aantal gemeenten waarover gemiddelde percentages berekend zijn.						
² Dit percentage is gebaseerd op een kleine groep gemeenten. Daarnaast is in deze groep het aantal niet afgehandelde aanvragen groot.						

In tabel 11 is per type voorziening weergegeven welk deel van alle aanvragen in 2005 is toegekend, afgewezen, nog niet afgerond of anderszins afgehandeld. De percentages zijn berekend over alle in 2005 aangevraagde voorzieningen van het desbetreffende type. Het toekenningspercentage is het laagst bij woonvoorzieningen. Aanvragen voor rolstoelen worden het minst vaak afgewezen.

Interpretatievoorbeeld tabel 11: van alle aangevraagde woonvoorzieningen is 69,8% binnen het jaar van aanvraag toegekend.

Tabel 11 Uitkomst behandeling aanvragen 2005 (gemiddeld over aanvragen)

Uitkomst behandeling aanvragen	Toegekend %	(Volledig) afgewezen %	Nog niet afgerond %	Anders %	Totaal %	n ¹
Woonvoorzieningen	69,8	10,0	13,7	6,5	100	179
Vervoersvoorzieningen ²	72,9	10,2	10,8	6,1	100	174
Rolstoelen	75,6	5,1	12,3	7,1	100	124
Toelichting: de percentages tellen horizontaal tot 100%.						
¹ Heeft betrekking op het aantal gemeenten waarvan toekenningsgegevens bekend zijn.						
² Inclusief collectief vervoer.						

Tabel 12 geeft nogmaals de uitkomst weer van de afhandeling van aangevraagde voorzieningen, maar nu zijn de percentages berekend over gemeenten.

Interpretatievoorbeeld: in 2005 kende een gemiddelde gemeente 73,4% van de aangevraagde woonvoorzieningen binnen het jaar van aanvraag toe.

Tabel 12 Uitkomst behandeling aanvragen 2005 (gemiddeld over gemeenten)

Uitkomst behandeling aanvragen	Toegekend %	(Volledig) afgewezen %	Nog niet afgerond %	Anders %	Totaal %	n ¹
Woonvoorzieningen	73,4	8,9	11,8	5,8	100	176
Vervoersvoorzieningen ²	75,0	10,6	9,2	5,2	100	179
Rolstoelen	79,8	4,5	10,4	5,3	100	174

Toelichting: de percentages tellen horizontaal tot 100%. De percentages zijn berekend als gemiddelden over gemeenten.

¹ Aantal gemeenten waarvan toekenningsgegevens bekend zijn.

² Inclusief collectief vervoer.

In tabel 13 worden de toekenningen afgezet tegen de afwijzingen door ze te presenteren als percentage van het aantal toekenningen plus het aantal afwijzingen (dit is samen het aantal afgeronde aanvragen). Deze toekenningspercentages worden tevens gesplitst naar gemeentegrootteklasse.

Interpretatievoorbeeld: een gemiddelde gemeente met minder dan 10.000 inwoners kende 91,8% van de in 2005 aangevraagde woonvoorzieningen toe, waarbij het aantal nog in behandeling zijnde en anders afgehandelde aanvragen buiten beschouwing is gelaten.

Tabel 13 Het toekenningspercentage¹

Percentage toegekende aanvragen voor:	<10.000 %	10-20.000 %	20-50.000 %	50-100.000 %	>100.000 %	Alle gemeenten %	n ²
Woonvoorzieningen	91,8	89,4	89,3	85,4	85,7	89,1	178
Vervoersvoorzieningen	88,2	88,9	87,0	85,6	87,6	87,7	180
Rolstoelen	95,9	94,2	95,1	92,3	94,0	94,6	175

Toelichting: de gegeven percentages betreffen het gemiddelde percentage toekenningen in de desbetreffende klasse.

¹ Toekenningen als percentage van het aantal toekenningen plus het aantal afwijzingen van de aanvragen 2005 per type voorziening, naar gemeentegrootteklasse (gemiddeld over gemeenten).

² Aantal gemeenten waarvan toekenningsgegevens bekend zijn.

5 Aantallen toegekende voorzieningen

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de aantallen toegekende voorzieningen. Voor een overzicht van de landelijke aantallen toegekende voorzieningen wordt verwezen naar het overzicht in tabel 1. Voor een overzicht van het uitstaande bestand aan voorzieningen wordt verwezen naar tabel 2.

In tabel 14 tot en met 17 worden de aantallen toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners gepresenteerd. Achtereenvolgens worden deze cijfers uitgesplitst naar gemeentegrootte, landsdeel en leeftijdsopbouw in de bevolking.

Tabel 14 laat zien dat het aantal nieuw toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners daalt. Er zijn met name minder woonvoorzieningen toegekend. Ook het aantal nieuw toegekende vervoersvoorzieningen neemt af. Het aantal nieuw toegekende rolstoelen is constant gebleven.

Tabel 14 Aantal nieuw toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, 1998-2005

Type voorziening	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Woonvoorzieningen	6,7	6,8	6,9	7,4	8,2	7,9	7,9	7,1
Vervoersvoorzieningen totaal	9,7	7,9	8,5	7,8	7,9	8,2	8,5	8,3
Rolstoelen	2,6	2,7	2,6	2,9	3,0	3,2	3,2	3,2

Toelichting: De aantallen zijn berekend als aantal toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, gemiddeld over gemeenten. Het gaat om alle in het desbetreffende jaar toegekende voorzieningen, los van het jaar van aanvraag.

Interpretatievoorbeeld bij tabel 15: in een gemeente met minder dan 10.000 inwoners werden gemiddeld 6,5 woonvoorzieningen per 1.000 inwoners toegekend. Bij de tabellen 15 tot en met 17 kunnen de verschillen tussen de verschillende groepen groot zijn. Deels kan dit veroorzaakt zijn doordat sommige groepen klein zijn. Het effect van enkele uitschieters bij individuele gemeenten kan daardoor groot zijn.

Tabel 15 Aantal nieuw toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, naar gemeente-grootteklasse

Type voorziening	<10.000	10-20.000	20-50.000	50-100.000	>100.000	Alle gemeenten	n ¹
Woonvoorzieningen	6,5	6,4	7,7	7,7	7,9	7,1	241
Vervoersvoorzieningen (individueel + collectief)	5,9	8,0	9,6	8,1	7,5	8,3	155
Rolstoelen	2,7	3,2	3,4	3,0	2,8	3,2	221
Toelichting: de aantallen zijn berekend als aantal in 2005 toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, gemiddeld over gemeenten. Het gaat om alle toegekende voorzieningen, los van het jaar van aanvraag.							
¹ Aantal gemeenten waarover gegevens bekend zijn.							

Tabel 16 Aantal nieuw toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, naar landsdeel

Type voorziening	Noord	Oost	West	Zuid	Alle gemeenten	n ¹	
Woonvoorzieningen	6,8	7,6	7,5	6,3	7,1	241	
Vervoersvoorzieningen (individueel + collectief)	9,4	12,3	5,8	7,8	8,3	155	
Rolstoelen	2,6	3,6	3,2	3,2	3,2	221	
Toelichting: de aantallen zijn berekend als aantal in 2005 toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, gemiddeld over gemeenten. Het gaat om alle toegekende voorzieningen, los van het jaar van aanvraag.							
¹ Aantal gemeenten waarover gegevens bekend zijn.							

Tabel 17 Aantal nieuw toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, naar leeftijdsopbouw van de bevolking

Type voorziening	Gemeenten met het percentage inwoners 65 jaar en ouder:				Alle gemeenten	n ¹	
	<12%	12 tot 14%	14 tot 16%	≥16%			
Woonvoorzieningen	6,3	6,6	8,0	7,3	7,1	241	
Vervoersvoorzieningen (individueel + collectief)	5,9	7,0	6,8	14,4	8,3	155	
Rolstoelen	2,5	3,0	3,5	3,7	3,2	221	
Toelichting: de aantallen zijn berekend als aantal in 2005 toegekende voorzieningen per 1.000 inwoners, gemiddeld over gemeenten. Het gaat om alle toegekende voorzieningen, los van het jaar van aanvraag.							
¹ Aantal gemeenten waarover gegevens bekend zijn.							

Voor een aantal typen (en subtypen) voorzieningen is in tabel 18 weergegeven in welke verhouding de toegekende voorzieningen over drie leeftijdsgroepen zijn verdeeld. Het grootste deel van de nieuw toegekende voorzieningen wordt verstrekt aan 65-plussers. Dit beeld komt overeen met dat van eerdere jaren.

Tabel 18 Verdeling nieuw toegekende voorzieningen naar leeftijd van de cliënt

Type voorziening	<18 jr. %	18-65 jr. %	65 en ouder %	Landelijk aantal voorzieningen ¹ (x 1.000)	n1 ³	n2 ⁴
a. Woonvoorzieningen, waarvan	3,7	31,2	65,1	124,7	143	76
- woningaanpassingen	2,4	28,9	68,7	71,3	146	152
- verhuizing en inrichting	4,2	44,5	51,3	11,3	148	155
Vervoersvoorzieningen:						
b. Individuele vervoersvoorzieningen	6,5	33,8	59,7	67,2	139	148
c. Collectief vervoer	1,2	21,1	77,8	75,3	123	130
d. Rolstoelen	5,8	31,7	62,5	50,1	142	145
Totaal a, b, c en d (in %)	4,0	29,4	66,6	100	nvt	nvt
Totaal a, b, c en d (absoluut x 1.000) ²	12,7	93,4	211,2	317,3	nvt	nvt
Toelichting: het gaat om alle in 2005 toegekende voorzieningen, los van het jaar van aanvraag. De percentages tellen horizontaal op tot 100.						
¹ Landelijk totaal aantal toegekende voorzieningen (geëxtrapoleerd naar alle gemeenten).						
² Berekend op basis van geëxtrapoleerd totaal aantal per type en percentages.						
³ n1: aantal gemeenten waarop onderscheid tussen 0-18 jaar en 18-65 jaar is gebaseerd.						
⁴ n2: aantal gemeenten waarop onderscheid tussen 65+ en 65- is gebaseerd.						

In tabel 19a is het aantal toegekende woningaanpassingen nader uitgesplitst in vier klassen van subsidiabele kosten van de aanpassing. Met subsidiabele kosten worden de voor gemeentelijke subsidie in aanmerking komende kosten van de aanpassing bedoeld.

De dure woningaanpassingen zijn in tabel 19a opgenomen. In 2005 zijn circa 622 dure woningaanpassingen verstrekt. In 2004 waren dat er naar schatting 868. Deze daling is terug te zien in de uitgaven. Het gemiddelde subsidiebedrag per aanpassing is wel gestegen.

Tabel 19a Aantallen en uitgaven voor nieuw toegekende woningaanpassingen, per kostencategorie (landelijk)

Woningaanpassingen met subsidiabele kosten van:	Aantal toegekende aanpassingen (landelijk) x 1.000	Gemiddeld subsidiebedrag per aanpassing (verplichtingenbasis) %	Totaal landelijke kosten (verplichtingenbasis) €	x € mln	%
Tot € 900,-	42,1	59,0	415	17,5	11,5
€ 900 tot € 6.800,-	25,3	35,5	3163	80,0	52,6
€ 6.800 tot € 20.400,-	3,3	4,7	9915	33,0	21,7
Subtotaal tot € 20.400,-	70,7	99,1	nvt	130,4	85,9
€ 20.400,- en meer	0,6	0,9	34558	21,5	14,1
Totaal ¹	71,3	100	2131	152,0	100
Toelichting: de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 128 gemeenten en voor de bedragen: 52 gemeenten.					
¹ Landelijk totaal (geëxtrapoleerd naar alle gemeenten).					

In de tabellen 19b en 19c worden de aantallen en uitgaven (op verplichtingen- en kasbasis) voor woningaanpassingen in 2005 vergeleken met die van voorgaande jaren.

De daling in de uitgaven voor woningaanpassingen die in 2004 intrad, wordt in 2005 voortgezet. De uitgaven voor woningaanpassingen dalen in 2005 bij alle kostencategorieën. Met name de uitgaven voor woningaanpassingen in de categorieën € 900 – € 6.800 en € 6.800 tot € 20.400 dalen sterk. Bij de eenvoudige woningaanpassingen (tot € 900) is de daling gering. Bij de dure woningaanpassingen (meer dan € 20.400) zijn de uitgaven gedaald. Deze ontwikkeling doet zich zowel bij de uitgaven op verplichtingenbasis voor als bij die op kasbasis.

De uitgaven in 2005 op verplichtingenbasis zijn 21% lager dan in 2004 (2005: € 33,0 miljoen; 2004: € 41,9 miljoen).

Tabel 19b Uitgaven op verplichtingenbasis voor nieuw toegekende woningaanpassingen, per kostencategorie; ontwikkeling in de tijd (landelijk)

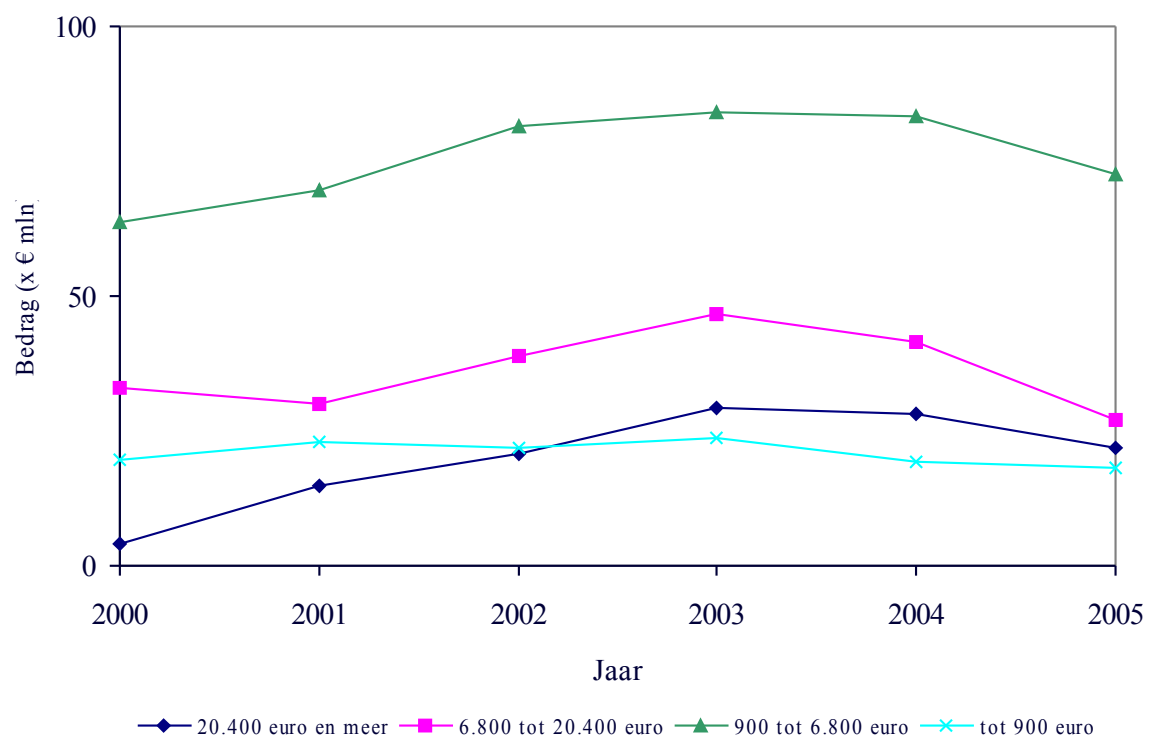
Woningaanpassingen met subsidiabele kosten van:	Landelijke uitgaven op verplichtingen basis in 2001		Landelijke uitgaven op verplichtingen basis in 2002		Landelijke uitgaven op verplichtingen basis in 2003		Landelijke uitgaven op verplichtingen basis in 2004		Landelijke uitgaven op verplichtingen basis in 2005	
	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%
	Tot € 900,-	21,3	14,8	27,1	20,3	21,8	11,8	18,2	10,2	17,5
€ 900 tot € 6.800,-	76,9	53,3	91,6	70,7	88,3	47,9	92,4	51,7	80,0	52,6
€ 6.800 tot € 20.400,-	24,8	17,1	40,7	23,6	53,7	29,1	41,9	23,4	33,0	21,7
Subtotaal	123,0	85,2	159,4	114,6	163,8	88,8	152,5	85,4	130,5	85,8
€ 20.400,- en meer	21,3	14,8	22,4	12,3	20,7	11,2	26,2	14,6	21,5	14,1
Totaal: 4 klassen samen, landelijk ¹	144,2	100	181,9	100	184,5	100	178,7	100	152,0	100
Toelichting: in 2001 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 230 gemeenten en voor de bedragen: 92 gemeenten. In 2002 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 200 gemeenten en voor de bedragen: 84 gemeenten. In 2003 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 187 gemeenten en voor de bedragen: 49 gemeenten. In 2004 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 162 gemeenten en voor de bedragen: 57 gemeenten. In 2005 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 128 gemeenten en voor de bedragen: 52 gemeenten.										
¹ Landelijk totaal (geëxtrapoleerd naar alle gemeenten).										

Tabel 19c bevat de uitgaven voor nieuw toegekende woningaanpassingen op kasbasis. De uitgaven op kasbasis laten dezelfde ontwikkeling zien als de uitgaven op verplichtingenbasis in tabel 19a en b.

Tabel 19c Uitgaven op kasbasis voor nieuw toegekende woningaanpassingen, per kostencategorie; ontwikkeling in de tijd (landelijk)

Woningaanpassingen met subsidiabele kosten van:	Landelijke uitgaven op kasbasis in 2001		Landelijke uitgaven op kasbasis in 2002		Landelijke uitgaven op kasbasis in 2003		Landelijke uitgaven op kasbasis in 2004		Landelijke uitgaven op kasbasis in 2005	
	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%	x € mln	%
Tot € 900,-	23,0	16,7	21,8	13,4	23,8	12,9	19,4	11,2	18,1	12,9
€ 900 tot € 6.800,-	69,5	50,6	81,6	50,1	84,0	45,7	83,4	48,3	72,5	51,9
€ 6.800 tot € 20.400,-	29,9	21,8	39,0	23,9	46,8	25,5	41,6	24,1	27,1	19,4
Subtotaal	122,4	89,1	142,4	87,4	154,6	84,1	144,4	83,6	117,7	84,2
€ 20.400,- en meer	14,9	10,8	20,6	12,6	29,1	15,9	28,3	16,4	22,0	15,8
Totaal: 4 klassen samen, landelijk ¹	137,4	100	163	100	183,7	100	172,7	100	139,7	100
<p>Toelichting: In 2001 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 230 gemeenten en voor de bedragen: 275 gemeenten.</p> <p>In 2002 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 200 gemeenten en voor de bedragen: 179 gemeenten.</p> <p>In 2003 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 187 gemeenten en voor de bedragen: 49 gemeenten.</p> <p>In 2004 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 162 gemeenten en voor de bedragen: 171 gemeenten.</p> <p>In 2005 is de basis voor de uitsplitsing naar omvang van subsidiabele kosten van de aantallen: 128 gemeenten en voor de bedragen: 133 gemeenten.</p>										
<p>¹ Landelijk totaal (geëxtrapoleerd naar alle gemeenten).</p>										

Figuur 3 Ontwikkeling landelijke uitgaven voor woonvoorzieningen op kasbasis 2000-2005

6 Kosten van toegekende voorzieningen

In dit hoofdstuk worden de (kas)uitgaven weergegeven voor woonvoorzieningen, individuele vervoersvoorzieningen, collectief vervoer en rolstoelen. Voor de landelijke totalen van de kosten en uitgaven van voorzieningen verwijzen wij naar het overzicht in tabel 1.

Het gaat in dit hoofdstuk om de uitgaven op kasbasis, dus om de uitgaven gedaan in 2005. Bedragen op kasbasis hebben altijd betrekking op zowel nieuwe toekenningen als uitgaven voor doorlopende voorzieningen uit voorgaande jaren (zoals vervoersvergoedingen).

In tabel 20 tot en met 22 wordt weergegeven hoe de (kas)uitgaven voor deze vier hoofdtypen voorzieningen zijn verdeeld. De overige voorzieningen zijn in deze tabellen buiten beschouwing gelaten omdat deze voorzieningen niet in alle gemeenten voorkomen. De gegevens zijn uitgesplitst naar gemeentegrootte, landsdeel en leeftijdsopbouw van de bevolking. De totale landelijke (geëxtrapoleerde) uitgaven zijn ter vergelijking per kolom weergegeven.

Tabel 20 laat zien dat het Wvg-budget van kleine gemeenten verhoudingsgewijs het meest besteed wordt aan woonvoorzieningen (30,0%). Dit is meer dan bij de andere gemeenteklassen. Collectief vervoer is in kleine gemeenten verhoudingsgewijs de kleinste kostenpost (19,8%). In grote gemeenten is dit precies omgekeerd: collectief vervoer vormt hier de grootste kostenpost (29,9%). Landelijk gezien vormen de individuele vervoersvoorzieningen de grootste kostenpost. Landelijk gezien is de verdeling ongeveer gelijk gebleven aan die in 2004. Maar bij de uitsplitsing naar gemeentegrootte is wel een ander beeld ontstaan dan in 2004. Toen gaven de kleine gemeenten juist het minst uit aan woonvoorzieningen.

Tabel 20 Verdeling van (kas)uitgaven over typen voorzieningen, naar gemeentegrootteklasse

Type voorziening	<10.000 %	10-20.000 %	20-50.000 %	50-100.000 %	>100.000 %	Landelijk % ¹
Woonvoorzieningen	30,0	28,1	28,3	25,6	26,0	26,7
Vervoersvoorzieningen (individueel)	29,9	30,7	29,2	33,8	29,1	31,4
Collectief vervoer ²	19,8	19,8	23,6	24,1	29,9	24,5
Rolstoelen	20,3	21,4	19,0	16,5	15,0	17,4
Totaal (aantal gemeenten)	100 (70)	100 (153)	100 (180)	100 (39)	100 (25)	100 (467)
Totaal uitgaven (x € mln)	20,1	97,0	255,6	125,5	257,9	756,2
¹ De percentages 'landelijk' zijn gebaseerd op de landelijk geëxtrapoleerde totalen (zie tabel 1).						
² De uitgaven voor collectief vervoer zijn bij gemeenten die geen collectief vervoer hebben op nul gesteld. Het optellen van de uitgaven voor individuele vervoersvoorzieningen en die voor collectief vervoer levert daardoor een beeld op van de totale uitgaven voor vervoer.						

Tabel 21 laat zien dat er geen grote verschillen bestaan tussen de landsdelen in de verdeling van de uitgaven over de typen voorzieningen. Wel verschillen logischerwijs de uitgaven per landsdeel sterk. Het westen heeft de meeste inwoners en daarmee de hoogste uitgaven.

Tabel 21 Verdeling van (kas)uitgaven over typen voorzieningen, naar landsdeel

Type voorziening	Noord %	Oost %	West %	Zuid %	Landelijk % ¹
Woonvoorzieningen	26,4	27,0	25,7	29,9	26,7
Vervoersvoorzieningen (individueel)	33,1	34,5	28,6	27,1	31,4
Collectief vervoer ²	25,3	20,4	29,9	23,6	24,5
Rolstoelen	15,2	18,1	15,8	19,4	17,4
Totaal (aantal gemeenten)	100 (69)	100 (86)	100 (197)	100 (115)	100 (483)
Totaal uitgaven (x € mln)	78,2	159,9	355,3	162,8	756,2
¹ De percentages 'landelijk' zijn gebaseerd op de landelijk geëxtrapoleerde totalen (zie tabel 1).					
² De uitgaven voor collectief vervoer zijn bij gemeenten die geen collectief vervoer hebben op nul gesteld. Het optellen van de uitgaven voor individuele vervoersvoorzieningen en die voor collectief vervoer levert daardoor een beeld op van de totale uitgaven voor vervoer.					

In tabel 22 zijn de kasuitgaven weergegeven naar het aandeel ouderen dat een gemeente heeft. Hierbij valt op dat gemeenten met relatief veel ouderen ook relatief veel uitgeven aan rolstoelen. Bij de andere voorzieningen is er geen samenhang tussen de hoogte van de uitgaven en het aandeel ouderen in de gemeente.

Tabel 22 Verdeling van (kas)uitgaven over typen voorzieningen, naar leeftijdsopbouw van de bevolking

Type voorziening	Gemeenten met het percentage inwoners 65 jaar en ouder:				Landelijk % ¹
	<12% %	12 tot 14% %	14 tot 16% %	≥16% %	
Woonvoorzieningen	25,7	28,5	26,2	27,9	26,7
Vervoersvoorzieningen (individueel)	32,8	32,5	26,1	27,3	31,4
Collectief vervoer ²	27,6	20,7	30,1	24,8	24,5
Rolstoelen	13,8	18,3	17,6	19,9	17,4
Totaal (aantal gemeenten)	100 (69)	100 (86)	100 (197)	100 (115)	100 (483)
Totaal uitgaven (x € mln)	78,2	159,9	355,3	162,8	756,2
¹ De percentages 'landelijk' zijn gebaseerd op de landelijk geëxtrapoleerde totalen (zie tabel 1).					
² De uitgaven voor collectief vervoer zijn bij gemeenten die geen collectief vervoer hebben op nul gesteld. Het optellen van de uitgaven voor individuele vervoersvoorzieningen en die voor collectief vervoer levert daardoor een beeld op van de totale uitgaven voor vervoer.					

In de volgende vijf tabellen (tabel 23 tot en met 27) is weergegeven welk bedrag gemeenten per inwoner uitgaven aan de verschillende typen voorzieningen. Eerst worden de bedragen voor 1998 tot en met 2005 gegeven (tabel 23). Daarna wordt een uitsplitsing gemaakt naar gemeentegrootteklasse, landsdeel en leeftijdsopbouw van de bevolking. Het gaat steeds om de uitgaven op kasbasis voor voorzieningen.

In 2005 dalen de uitgaven aan de Wvg per inwoner. Dit geldt voor alle typen voorzieningen.

Interpretatievoorbeeld bij tabel 23: gemiddeld hebben gemeenten in 2005 € 12 per inwoner uitgegeven aan woonvoorzieningen.

Tabel 23 Gemiddelde (kas)uitgaven per inwoner, voor vier typen voorzieningen, 1998-2005 (gemiddeld over gemeenten)

Type voorziening	1998 €	1999 €	2000 €	2001 €	2002 €	2003 €	2004 €	2005 €
Woonvoorzieningen	11	10	10	12	13	14	14	12
Vervoersvoorzieningen (individueel)	17	17	17	16	16	16	15	13
Collectief vervoer	4	5	5	6	8	9	10	9
Rolstoelen	6	6	6	7	8	8	8	8
Alle voorzieningen ¹	37	38	38	41	45	47	46	43
n (aantal gemeenten)	397	414	367	363	274	266	196	139
Toelichting: het betreft de gemeenten waarvoor van alle vier de voorzieningen de uitgaven bekend zijn. Bedragen zijn berekend als de uitgaven per inwoner, gemiddeld over gemeenten. Ook gemeenten zonder collectief vervoer zijn in de berekening meegenomen (met als uitgaven € 0 per inwoner).								
¹ De totale uitgaven zijn berekend door de uitgaven van de vier voorzieningen op te tellen.								

Interpretatievoorbeeld bij tabel 24: gemeenten met minder dan 10.000 inwoners hebben gemiddeld € 11 per inwoner uitgegeven aan woonvoorzieningen.

Uit tabel 24 blijkt dat kleine gemeenten (minder dan 20.000 inwoners) per inwoner minder uitgeven aan collectief vervoer en ook aan individueel vervoer. Grote gemeenten geven per inwoner het meest uit aan Wvg-voorzieningen.

Tabel 24 Gemiddelde (kas)uitgaven per inwoner, voor vier typen voorzieningen, naar gemeentegrootteklasse (gemiddeld over gemeenten)

Type voorziening	<10.000 €	10-20.000 €	20-50.000 €	50-100.000 €	>100.000 €	Alle gemeenten € ¹
Woonvoorzieningen	11	12	13	11	13	12
Vervoersvoorzieningen (individueel)	11	13	13	14	15	13
Collectief vervoer	7	8	11	10	11	9
Rolstoelen	7	9	8	7	8	8
Alle voorzieningen ²	35	42	45	41	47	43
n (aantal gemeenten)	13	44	56	13	13	139
Toelichting: de bedragen zijn berekend als de uitgaven per inwoner, gemiddeld over de gemeenten in die klasse. Ook gemeenten zonder collectief vervoer zijn in de berekening meegenomen (met als uitgaven € 0 per inwoner).						
¹ Het betreft de gemeenten waarvoor van alle vier de voorzieningen de uitgaven bekend zijn.						
² De totale uitgaven zijn berekend door de uitgaven van de vier voorzieningen op te tellen.						

Tabel 25 Gemiddelde (kas)uitgaven per inwoner, voor vier typen voorzieningen, naar landsdeel (gemiddeld over gemeenten)

Type voorziening	Noord	Oost	West	Zuid	Alle gemeenten
	€	€	€	€	€ ¹
Woonvoorzieningen	12	12	12	14	12
Vervoersvoorzieningen (individueel)	14	14	14	11	13
Collectief vervoer	13	9	8	11	9
Rolstoelen	7	8	9	9	8
Alle voorzieningen ²	45	43	42	44	43
n (aantal gemeenten)	19	33	58	29	139

Toelichting: de bedragen zijn berekend als de uitgaven per inwoner, gemiddeld over de gemeenten in die klasse. Ook gemeenten zonder collectief vervoer zijn in de berekening meegenomen (met als uitgaven € 0 per inwoner).

¹ Het betreft de gemeenten waarvoor van alle vier de voorzieningen de uitgaven bekend zijn.

² De totale uitgaven zijn berekend door de uitgaven van de vier voorzieningen op te tellen.

Uit tabel 26 blijkt dat gemeenten met weinig ouderen per inwoner ook het minst uitgeven aan Wvg-voorzieningen.

Tabel 26 Gemiddelde (kas)uitgaven per inwoner, voor vier typen voorzieningen, naar leeftijdsopbouw van de bevolking (gemiddeld over gemeenten)

Type voorziening	Gemeenten met het percentage inwoners 65 jaar en ouder				Alle gemeenten
	<12%	12 tot 14%	14 tot 16%	≥16%	
	€	€	€	€	€ ¹
Woonvoorzieningen	10	12	13	13	12
Vervoersvoorzieningen (individueel)	14	13	13	13	13
Collectief vervoer	7	9	10	11	9
Rolstoelen	7	8	9	10	8
Alle voorzieningen ²	37	42	46	47	43
n (aantal gemeenten)	25	46	42	26	139

Toelichting: de bedragen zijn berekend als de uitgaven per inwoner, gemiddeld over de gemeenten in die klasse. Ook gemeenten zonder collectief vervoer zijn in de berekening meegenomen (met als uitgaven € 0 per inwoner).

¹ Het betreft de gemeenten waarvoor van alle vier de voorzieningen de uitgaven bekend zijn.

² De totale uitgaven zijn berekend door de uitgaven van de vier voorzieningen op te tellen.

In tabel 27 worden de kosten van de toegekende voorzieningen uitgesplitst naar de leeftijd van de aanvrager. Bij de vervoersvoorzieningen en rolstoelen is de kasbasis als uitgangspunt genomen. Bij woonvoorzieningen zijn de kosten op verplichtingenbasis als uitgangspunt genomen omdat ze een betere indruk geven van de waarde van de voorzieningen die aan de desbetreffende leeftijdsgroep ten goede zijn toegekend dan de kasuitgaven. Die lopen immers gemiddeld achter op de verplichtingen.

Het grootste deel van de uitgaven voor voorzieningen gaat naar 65-plussers. Dit geldt voor alle typen voorzieningen. Bij kinderen (tot 18 jaar) wordt het meest uitgegeven aan rolstoelen. Bij de andere leeftijdsgroepen wordt het meest uitgegeven aan vervoer en wonen en juist het minst aan rolstoelen.

Interpretatievoorbeeld: 5,9% van alle kosten voor woonvoorzieningen is gemaakt voor voorzieningen die toegekend zijn aan personen onder de 18 jaar.

Tabel 27 Verdeling naar leeftijd van cliënt van kosten van voorzieningen

Kosten van:	<18 jr.	18-65 jr.	65 en ouder	Totale kosten, landelijk ¹	n1 ²	n2 ²
	%	%	%	(x € mln)		
Woonvoorzieningen (verplichtingenbasis)	5,9	40,0	54,0	234,1	79	82
Vervoersvoorzieningen, exclusief collectief vervoer (kasbasis)	4,8	36,7	58,5	237,7	138	142
Rolstoelen (kasbasis)	10,8	42,7	46,6	131,4	143	148
Toelichting: de percentages tellen horizontaal tot 100.						
¹ Geëxtrapoleerd (alle gemeenten).						
² n1: aantal gemeenten waarop onderscheid tussen 0-18 jaar en 18-65 jaar is gebaseerd.						
n2: aantal gemeenten waarop onderscheid tussen 65- en 65+ is gebaseerd.						

7 Uitvoeringskosten en inkomsten

In tabel 28 is weergegeven welke kosten gemeenten hebben gemaakt voor de uitvoering van de Wvg en welke inkomsten ze *buiten de rijksbijdrage* hebben ontvangen. In tabel 29 worden de inkomsten nader uitgesplitst.

De ontwikkeling van de totale uitgaven aan uitvoeringskosten vertoont de afgelopen jaren een grillig patroon. Na een daling in 2003, nam het sterk toe in 2004. In 2005 nemen de uitvoeringskosten weer af. Met name de uitgaven voor indicatie zijn afgenomen ten opzichte van 2004.

De inkomsten nemen in 2005 toe. Dit komt door een stijging van de inkomsten die gemeenten ontvangen van het ministerie van VWS op basis van ingediende declaraties voor dure woningaanpassingen. Deze zijn gestegen van € 23,9 miljoen naar € 26,7 miljoen. Daarnaast hebben gemeenten nog € 6,5 miljoen aan overige inkomsten als gevolg van de verkoop van rolstoelen en terugkoopregelingen. De inkomsten uit eigen bijdragen veranderen nauwelijks de afgelopen jaren.

Tabel 28 Uitvoeringskosten en inkomsten, 1998-2005 (landelijk)

Type kosten/inkomsten	Landelijk (x miljoen euro)							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Apparaatskosten	105,5	114,3	120,8	129,5	144,5	146,4	163,2	158,8
(Externe) indicatiekosten	33,2	36,0	38,5	37,2	45,6	44,8	52,7	37,2
Eenmalige kosten	4,0	2,9	5,8	5,2	5,9	3,3	2,0	1,5
Overige kosten van door derden uitgevoerde taken	2,1	1,3	1,9	3,2	6,5	2,0	2,3	1,4
Totaal uitvoeringskosten	144,8	154,4	167,0	175,0	202,5	196,5	220,2	198,9
Inkomsten uit eigen bijdragen	0,9	1,0	1,1	1,0	1,4	1,2	1,1	1,1
Declaraties van VWS voor dure woningaanpassingen ¹					12,9	19,5	23,9 ²	26,7 ³
Overige inkomsten	2,9	2,4	3,4	10,6	5,2	5,4	8,0	6,5
Totaal inkomsten	3,8	3,4	4,5	11,6	19,5	26,1	33,0	34,3
Toelichting:								
– Apparaatskosten: alle (toegerekende) kosten van de inzet van gemeentelijk personeel en materieel ten behoeve van de Wvg. Inclusief bijdragen aan apparaatskosten van gemeenschappelijke organen en verminderd met eventuele ontvangsten van andere gemeenten.								
— Indicatiekosten: kosten van sociaal-medische advisering en indicatiestelling, uitgevoerd door een externe instantie (CIZ, Welzorg, GGD, thuiszorg etc.).								
– Eenmalige kosten: kosten voor het laten uitvoeren van een evaluatie, ontwikkelingskosten en externe advisering.								
– Inkomsten uit eigen bijdragen: inkomsten plus vorderingen minus restituties.								
– Overige inkomsten: onder andere declaraties voor dure woningaanpassingen, verkoop rolstoelen, terugkoopregelingen en dergelijke.								
1	De declaraties voor dure woningaanpassingen zijn in 2002 voor het eerst apart uitgevraagd. In het verleden was dit een onderdeel van 'overige inkomsten'. De gegevens in de tabel zijn dus resultaat van opgave door gemeenten.							
2	Het jaarverslag 2004 van het ministerie van VWS vermeldt een bedrag van € 31,9 miljoen voor dure woningaanpassingen.							
3	Het jaarverslag 2005 van het ministerie van VWS vermeldt een bedrag van € 24,9 miljoen voor dure							

woningaanpassingen.

Tabel 29 Specificatie eigen bijdragen (landelijk)

	Landelijk (x € mln)
Inkomsten 2005 uit eigen bijdragen	1,06
Gerestitueerde eigen bijdragen	- 0,008
Netto-inkomsten uit eigen bijdragen	1,06
Toelichting: exclusief eigen betalingen (woonvoorzieningen en dergelijke). In 2005 ontvangen eigen bijdragen kunnen geheven zijn op voorzieningen die in een eerder jaar zijn toegekend.	

In tabel 30 worden de apparaatskosten in de periode 1998-2005 weergegeven naar drie maatstaven. De maatstaf 'kosten per aanvrager van een nieuwe voorziening' wordt vervolgens gehanteerd in tabel 31 en tabel 32, waarin de diverse componenten van de uitvoeringskosten (gemeentelijke apparaatskosten, externe indicatie- en advieskosten en overige kosten) worden uitgesplitst naar gemeentegrootte en landsdeel.

Bij de eerste Kerncijfers (over 1994) is gekozen voor de maatstaf 'kosten per aanvrager van een nieuwe voorziening' omdat de uitvoeringskosten voor een belangrijk deel samenhangen met de behandelingstrajecten van aanvragers. Uiteraard zijn ook andere maatstaven te verdedigen. Zo kunnen de apparaatskosten ook uitgedrukt worden in verhouding tot het uitstaande cliëntenbestand (omdat doorlopende cliënten ook ambtelijk werk meebrengen) of in verhouding tot het inwonertal. De maatstaf 'per aanvrager van een nieuwe voorziening' is in deze Kerncijfers gehandhaafd (tabel 31 tot en met tabel 34) vanwege de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren en omdat het aantal aanvragers van meer gemeenten bekend is dan het aantal cliënten met een uitstaande voorziening.

Bij de tabellen 30, 31 en 32 dient opgemerkt te worden dat deze gegevens voor veel gemeenten lastig aan te leveren zijn. Het aantal gemeenten waar de gegevens betrekking op hebben, is in een aantal categorieën daardoor erg klein. De cijfers moeten dan ook beschouwd worden als een grove indicatie.

De apparaatskosten per aanvrager liggen dicht bij het bedrag in 2004. Echter, de apparaatskosten per cliënt nemen sterk toe.

Tabel 30 Apparaatskosten per aanvrager, per cliënt en per inwoner, 1998-2005

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
	€	€	€	€	€	€	€	€
Gemiddelde apparaatskosten per aanvrager	452	545	577	557	642	586	592	598
Gemiddelde apparaatskosten per cliënt (cliëntenbestand ultimo)	265	257	253	246	264	252	281	*
Gemiddelde apparaatskosten per inwoner	7	7	8	8	9	9	9	10

* De waarde van 2005 is niet voldoende betrouwbaar.

Tabel 31 Uitvoeringskosten per aanvrager, naar gemeentegrootteklasse (gemiddeld over gemeenten)

	<10.000	10-20.000	20-50.000	50-100.000	>100.000	Alle gemeenten
	€	€	€	€	€	€
Apparaatskosten per aanvrager	675	596	610	517	605	598
Externe indicatiekosten per aanvrager	93	150	95	106	124	111
Eenmalige en overige kosten per aanvrager ²	1	1	4	1	5	3
Totaal uitvoeringskosten	769	746	709	624 ³	734	712
n ¹	9	20	41	15	10	95

Toelichting: de bedragen zijn berekend door de gemiddelde kosten per aanvrager per gemeente te middelen over alle gemeenten in de desbetreffende klasse.

1 Het betreft die gemeenten waarvan zowel apparaats- als indicatiekosten bekend zijn.

2 Investerings, advies, onderzoek en overige door derden uitgevoerde taken.

3 Ook voorgaande jaren waren de apparaatskosten in deze gemeentegrootteklasse aanzienlijk lager dan in de andere gemeentegrootteklassen. Het betreft hier een relatief kleine groep gemeenten.

Tabel 32 Uitvoeringskosten per aanvrager, naar landsdeel (gemiddeld over gemeenten)

	Noord	Oost	West	Zuid	Alle gemeenten
	€	€	€	€	€
Apparaatskosten per aanvrager	360 ³	614	620	626	598
Externe indicatiekosten per aanvrager	94	109	109	123	111
Eenmalige en overige kosten per aanvrager ²	0	7	1	1	3
Totaal uitvoeringskosten	453	729	730	749	712
n ¹	8	26	38	23	95

Toelichting: de bedragen zijn berekend door de gemiddelde kosten per aanvrager per gemeente te middelen over alle gemeenten in de desbetreffende klasse.

NB: Opvallend is het kleine aantal gemeenten dat deze cijfers volledig aan heeft kunnen leveren.

- ¹ Het betreft die gemeenten waarvan zowel apparaats- als indicatiekosten bekend zijn.
- ² Investerings, advies, onderzoek en overige door derden uitgevoerde taken.
- ³ Door de lage respons bij deze vraag onder gemeenten in het noorden, valt het gemiddelde in het noorden onder invloed van een aantal individuele gemeenten laag uit.

In tabel 33 en 34 zijn de inkomsten uitgesplitst naar gemeentegrootteklasse en landsdeel. Alle bedragen zijn uitgedrukt in euro's per aanvrager.

Kleine gemeenten hebben hogere inkomsten uit eigen bijdragen per aanvrager. De inkomsten vanuit de declaraties voor dure woningaanpassingen kunnen per gemeente sterk fluctueren. De cijfers per categorie kunnen sterk beïnvloed worden door enkele uitschieters.

Tabel 33 Inkomsten per aanvrager, naar gemeentegrootteklasse (gemiddeld over gemeenten)

	<10.000	10-20.000	20-50.000	50-100.000	>100.000	Alle gemeenten
	€	€	€	€	€	€
Inkomsten uit eigen bijdragen per aanvrager ¹	19	12	9	6	2	10
Declaraties voor dure woningaanpassingen	78	89	94	239	98	108
Overige inkomsten per aanvrager ²	1	19	21	30	65	22
Totaal	98	120	124	275	165	140
n ³	20	57	77	19	11	184
Toelichting: de bedragen zijn berekend door de gemiddelde inkomsten per aanvrager per gemeente te middelen over alle gemeenten in de desbetreffende klasse.						
¹	Inkomsten minus gerestitueerde eigen bijdragen.					
²	Het gaat hierbij om inkomsten uit verkoop van rolstoelen, terugkoopregelingen en dergelijke.					
³	Het betreft die gemeenten waarvan de inkomsten uit eigen bijdragen bekend zijn.					

In het oosten wordt per inwoner het meest aan declaraties voor dure woningaanpassingen ontvangen.

Tabel 34 Inkomsten per aanvrager, naar landsdeel (gemiddeld over gemeenten)

	Noord	Oost	West	Zuid	Alle gemeenten
	€	€	€	€	€
Inkomsten uit eigen bijdragen per aanvrager ¹	5	8	12	13	10
Declaraties voor dure woningaanpassingen	96	197	59	90	108
Overige inkomsten per aanvrager ²	21	33	13	22	22
Totaal	122	238	84	125	140
n ³	27	47	65	45	184
Toelichting: de bedragen zijn berekend door de gemiddelde inkomsten per aanvrager per gemeente te middelen over alle gemeenten in de desbetreffende klasse.					
¹ Inkomsten minus gerestitueerde eigen bijdragen.					
² Het gaat hierbij om inkomsten uit verkoop van rolstoelen, terugkoopregelingen en dergelijke.					
³ Het betreft die gemeenten waarvan de inkomsten uit eigen bijdragen bekend zijn.					

8 Netto-uitgaven

De nettokosten (op verplichtingenbasis) en netto-uitgaven (op kasbasis) kunnen worden berekend door de totale kosten dan wel uitgaven voor voorzieningen en uitvoeringskosten te verminderen met de inkomsten. Tabel 35 laat zien hoe de landelijke nettokosten en netto-uitgaven berekend worden.

Tabel 35 Landelijk overzicht van Wvg-kosten 2005 op kas- en verplichtingenbasis

Soort kosten	Uitgaven (kas) (x € mln)	Uitgaven (verplichtingen) (x € mln)
Woonvoorzieningen (individueel)	202,1	234,1
Overige gemeentelijke bijdragen aan woonvoorzieningen ¹	0,5	0,5
Vervoersvoorzieningen (individueel) ¹	237,7	237,7
Collectief vervoer ¹	184,9	184,9
Rolstoelen ¹	131,4	131,4
Collectieve voorzieningen ¹	6,2	6,2
Totaal voorzieningenkosten	762,9	794,8
Apparaatskosten ¹	158,8	158,8
Indicatiekosten ¹	37,2	37,2
Overige kosten ¹	1,5	1,5
Totaal uitvoeringskosten	198,9	198,9
Inkomsten uit eigen bijdragen ¹	1,1	1,1
Declaraties voor dure woningaanpassingen ¹	26,7	26,7
Overige inkomsten ¹	6,5	6,5
Totaal inkomsten	34,3	34,3
Nettokosten en -uitgaven 2005	927,5	959,4
Toelichting: de gegevens over voorzieningen zijn afkomstig uit tabel 1 en de gegevens over uitvoeringskosten en inkomsten uit tabel 28. Zie die tabellen voor een toelichting.		
¹ Hier is geen verschil gemaakt tussen kosten op kasbasis en die op verplichtingenbasis (zie ook paragraaf 1.2).		

In figuur 3 wordt de ontwikkeling van de netto-uitgaven op kas- en verplichtingenbasis weergegeven. Hierin is een duidelijk trendbreuk te zien. De afgelopen jaren stegen de uitgaven. In 2005 is een duidelijke daling in de uitgaven zichtbaar.

Opgemerkt dient te worden dat de uitgaven op verplichtingenbasis sinds Kerncijfers 2001 anders worden berekend. Met ingang van 2001 zijn alleen voor *woonvoorzieningen* de uitgaven op verplichtingenbasis berekend, terwijl in voorgaande jaren de uitgaven op verplichtingenbasis nog werden berekend voor woonvoorzieningen en naturavoorzieningen (zie paragraaf 1.2 en tabel 35). De lichte daling van de uitgaven op verplichtingenbasis in 2001 kan hierdoor veroorzaakt zijn.

Figuur 4 Landelijke ontwikkeling netto-uitgaven 1996-2005

